

BRONNEN

Cultuurbeïnvloeding

Er zijn ondertussen meer dan genoeg boeken en nieuwsberichten over cultuur, een foute cultuur, normoverschrijdend gedrag etc. Het aantal voorbeelden is de afgelopen jaren tot een bedroevend hoog niveau gestegen. Ook in de accountancysector staat de cultuur in het middelpunt van de belangstelling en ook dat is - eerlijk is eerlijk - niet ten onrechte.

Maar daadwerkelijk een effectieve cultuurverandering bewerkstelligen, dat is makkelijker gezegd dan gedaan. Straathof biedt geen panklare oplossing maar beschrijft de inspanningen en resultaten van zijn jarenlange onderzoeken en werken met cultuurtrajecten. En hij pakt de zaken grondig aan. Hij beschrijft en definieert eerst wat 'cultuur' eigenlijk is.

Vervolgens wordt in een toegankelijke schrijfstijl alles behoorlijk systematisch afgepeld: begrippenkaders voor cultuurbeschrijvingen,

cultuurproblemen en cultuurverandering. En de grootste gemene deler? Die is eigenlijk weinig verrassend. Cultuur heeft bijna altijd met gedrag te maken; gedrag van individuen, groepen, organisaties, leidinggevend. En een verandering in gedrag, neemt u daarvoor maar een lange adem mee. Laten we dat in onze eigen sector ook maar niet vergeten.

Biedt dit boek alle antwoorden? Lastig te zeggen, maar het gaat in elk geval een stuk dieper dan de zoveelste verplichte studiemiddag voor het hele personeel met de vraag- en antwoordsessie van de cultuurconsultant. Weggegooid geld zou Straathof ongetwijfeld zeggen. Maar dit boek zeker niet. Uitermate gedegen en nuttig.

Alex Straathof, Cultuurbeïnvloeding, Eburon 2023, ISBN 978 94 6301 462 5

De Kesslers

Niet direct een familienaam die veel bellen doet rinkelen, maar dat hoeft ook niet om een mooi boek op te leveren.

Diverse Kesslers stonden aan de basis van twee grote ondernemingen: Koninklijke Shell en Hoogovens. Indertijd gezien als pareltjes van de Nederlandse industrie en koopmansgeest maar inmiddels - langs de lat van duurzaamheid en milieu - scoor je weinig bonuspunten meer met deze industrieën.

Deze dikke pil is niet direct een geschiedschrijving van beide ondernemingen, maar heeft de focus op een familiechroniek van drie generaties met veel aandacht voor persoonlijke lotgevallen, levensloop en carrières. Koch heeft hierbij ook altijd oog voor de bredere maatschappelijke context en op deze manier is het ook een interessante

beschrijving van de sociaal-culturele en economische omstandigheden en ontwikkelingen in de beschreven tijden.

Maar let op; die bredere maatschappelijke context is wel de context uit die tijd. Dus er komen meer dan genoeg voorbeelden voorbij waaruit de blanke familie Kessler - en de overige gegoede burgerij uit die dagen - vanzelfsprekend redeneerden en handelden vanuit hun overtuiging dat de Westerse blanke mens het echt wel beter weet. Dat moet je als lezer toch echt even 'in de tijd zien', uiteraard zonder dit goed te praten.

Desalniettemin, als geschiedschrijving van een ondernemende familie een prima boek.

Jeroen Koch, De Kesslers - een familie-geschiedenis in olie en staal, Boom 2023, ISBN 978 90 2446 415 9

Take a good look

Deze valt in de categorie *and now for something completely different...* Maar het is niet alleen *funny* in de beste Monty Python-traditie, het is zeker serieus.

Er zitten veel meer spieren en spiergroepen in het gezicht dan de meeste mensen zich realiseren. Als je goed kennis hebt van de bewegingen die wenkbrauwen, oogleden, mondhoeken etc. kunnen maken, dan kun je daarmee volgens Ilgen niet alleen de gemoedstoestand van de persoon op dat moment afleiden, maar zelfs conclusies trekken over de persoonlijkheid zelf. Dan kun je dus een echte *mindreader* worden.

Dat is nogal wat, maar Ilgen beargumenteert het goed. Als onderhandelaar en mediator zit hij in zijn professionele carrière al te vaak tegenover gesprekspartners die niet altijd het achterste van hun tong laten zien. En dan is kennis van de gezichtsuitdrukkingen maar wat handig. Hij heeft hiervoor een methode ontwikkeld die wetenschappelijk is gevormd. Of dat echt zo zwaar mag worden aangezet laat ik graag aan de lezer, maar in elk geval zijn de vele illustraties en foto's van wenkbrauwen en monden etc. een prima combinatie met de vlot geschreven tekst. En het levert behoorlijk wat inzicht op om niet enkel andere personen beter te kunnen beoordelen, maar ook om zelf wat steviger een gesprek in te gaan. Dat is altijd handig.

Herman Ilgen, Ik heb jou wel door - wat gezichtsuitdrukkingen zeggen over persoonlijkheid, Haystack 2023, ISBN 9789461265777

Leuker kunnen we...

Dit intro zou genoeg moeten zeggen. Jawel, een boek over belastingen specifiek geschreven voor een (startende) ondernemer.

Sowieso wil je eigenlijk niet te veel tijd besteden aan belastingen en gelukkig spreekt dit boek voor zich. Simpelweg zeer toegankelijk geschreven en met veel praktijkvoorbeelden, lijstjes en uitleg van termen en afkortingen. 'Buitengewoon eenvoudig' is misschien iets te ambitieus maar dit boek komt een eind in de richting.

Erwin Gierman, Het buitengewoon eenvoudige belastingboek, ISBN 978-94-6511-059-2

ELLY'S BOEKBLOG

Een immense wereld

Er is niets zo effectief om de natuur te beschermen, als de liefde voor die natuur te vergroten. En precies dat doet dit immens leuke en interessante boek: Een immense wereld van Ed Yong. Niet met mooie foto's van exotische landschappen, maar met smeulige details over de exceptionele zintuigen van bekende en onbekende dieren.

Olifanten navigeren op geuren en hun herinneringen zijn ook op geuren gebaseerd. Slangen gebruiken hun tong en de twee punten ervan bepalen waar de geur vandaan komt. Muggen proeven net als wij ... maar met hun voetjes en een meerval met zijn hele huid. St. Jacobsschelpen hebben tientallen ogen, niemand weet waarom. Wij kunnen zo'n tienduizend (honderd kwadraat) kleuren onderscheiden, de bidsprinkhaankreeft honderd tot de elfde macht. Waarom zoveel? We weten hoe kleuren werken, maar dat weten we niet. En zo gaat het boek verder, met prachtige beschrijvingen van wetenschappelijke onderzoeken, achtergronden van de onderzoekers en veel liefde voor de onderzochte dieren, waarvan velen een naam en bijzondere karaktertrekken hebben. We lezen over pijn voelen, over temperatuursensoren bij de dertienstreepgrondeekhoorn en de vuurkever, over trillingen en stromingen met biltrilwedstrijden van kikkers en zanddrummende wenkkrabben. Over zingende muizen en over elektriciteit opwekkende vissen. Over echolocatie en elektro-locatie, over schildpadden die navigeren met de magnetische velden van de aarde.

Zoveel dieren die kunnen zien wat wij niet zien, voelen wat wij niet voelen en zintuigen hebben waarvan we de werking nauwelijks begrijpen. We begrijpen dus ook onze wereld niet volledig. Ondertussen veranderen we hun leefomgeving en de dieren passen zich aan of sterven uit. Of we eten ze op en zullen we nooit weten waarom St. Jacobsschelpen zoveel ogen hebben.

Ed Yong, Een immense wereld, Atlas Contact, 2022, ISBN 9789045044200

Elly Stroo Cloeck schrijft recensies en samenvattingen van managementboeken, te vinden op 1001managementboeken.nl.